

FONDEN FOR ENTREPRENØRSKAB
YOUNG ENTERPRISE DANMARK

Spørgeskemaundersøgelse

**af lærere og underviseres behov for
efteruddannelse i innovation og entreprenørskab**

Indhold

Baggrund	4
Hvilke lærere og undervisere er med i undersøgelsen?	8
Erfaringer med innovation og entreprenørskab	10
Tid til efteruddannelse generelt	16
Ønsker til efteruddannelse i innovation og entreprenørskab	20
Motivation og rekruttering	28
Bilag 1. Spørgeskema	34
Bilag 2. Oversigt over stikprøven	42

FONDEN FOR ENTREPRENØRSKAB
YOUNG ENTERPRISE DANMARK

OticonFonden

VELUX FONDEN

FONDEN FOR ENTREPRENØRSKAB
YOUNG ENTERPRISE DANMARK

1. Baggrund

Denne undersøgelse er en del af den nye indsats for efteruddannelse, som Fonden for Entreprenørskab - Young Enterprise (FFE-YE) har igangsat i begyndelsen af 2015. FFE-YE's seneste effektmåling peger blandt andet på, at lærernes/undervisernes kompetencer og engagement har stor betydning for, om entreprenørskabsundervisningen har en positiv effekt på eleverne/de studerende. Det er derfor essentielt, at de har redskaberne og føler sig klædt på til at kunne anvende innovation og entreprenørskab i undervisningen. FFE-YE's seneste effektmåling peger dermed på, at det kan være hensigtsmæssigt at styrke lærernes/undervisernes faglighed og viden på dette område. Derfor skal FFE-YE's nye indsats for efteruddannelse være med til at sikre, at der udvikles, udbydes og efterspørges certificerede efteruddannelser inden for innovation og entre-

prenørskab tilpasset grundskole, ungdomsuddannelser og videregående uddannelser.

Denne samlede indsats for efteruddannelse består af to projekter kaldet "E3U" og "Fagligt Entreprenørskab", der er støttet af henholdsvis Oticon Fonden og VELUX Fonden. Projektet "Fagligt Entreprenørskab" har fokus på at udvikle en efteruddannelse tilpasset erhvervsskolelærere, mens E3U-projektet dækker de resterende uddannelsesniveauer.

FFE-YE har udarbejdet en spørgeskemaundersøgelse rettet mod lærere/undervisere på de tre uddannelsesniveauer, for at kunne inddrage deres viden, erfaringer og ønsker i det videre arbejde med at udvikle og tilrettelægge efteruddannelserne i innovation og entreprenørskab.

Om undersøgelsen

Spørgeskemaet blev udsendt i marts 2015 til 933 kontakter i FFE-YE's netværk. I alt detog 422 lærere/undervisere fra hele uddannelsessystemet, hvilket giver en svarprocent på 45% af kontakterne. Respondenterne i undersøgelsen er efterfølgende opdelt i to hovedgrupper:

De lærere og undervisere der *ikke* er interesseret i efteruddannelse i innovation og entreprenørskab
 De lærere og undervisere der *er* interesseret i efteruddannelse i innovation og entreprenørskab

Samlet set udtrykte 94%, af de 422 lærere/undervisere som deltog i undersøgelsen, interesse i en efteruddannelse i innovation og entreprenørskab. Det skal dog understreges, at det ikke er ensbetydende med, at 9 ud af 10 lærere/undervisere på landsplan er interesseret i efteruddannelse i innovation og entreprenørskab. Det

skyldes blandt andet, at spørgeskemaet blev udsendt til personer, som i forvejen har en relation til FFE-YE og derfor en interesse i innovation og entreprenørskab. Derudover kan man formode, at respondenterne har valgt at deltage i undersøgelsen, netop fordi de er interesseret i efteruddannelse inden for dette område. Spørgeskemaet er i nogle tilfælde også blevet videresendt til andre, fordi de måske har en særlig interesse for feltet. Den høje svarprocent vidner dog om, at der er en generel interesse i efteruddannelse i innovation og entreprenørskab. Det understøttes også af de mange uddybende kommentarer, som deltagerne har givet.

Ud af de 422 lærere/undervisere, der deltog i spørgeskemaundersøgelsen, udtrykte 26, at de ikke er interesseret i en efteruddannelse i innovation og entreprenørskab. Det er en interessant gruppe at se nærmere på, men rent statistisk er

gruppen for lille til, at vi for alvor kan gå i dybden. Analyserne i denne publikation har derfor fokus på de 396, der er interesseret i en efteruddannelse i innovation og entreprenørskab. Med andre ord forsøger vi at generalisere til den population af lærere/undervisere i FFE-YE's netværk, som er interesseret i efteruddannelse i innovation og entreprenørskab, da det bl.a. er fra denne gruppe, at en del af kursisterne skal rekrutteres.

I spørgeskemaundersøgelsen (se bilag 1) var der både overordnede spørgsmål med fokus på tilrettelæggelse af efteruddannelser generelt set, og spørgsmål der specifikt retter sig mod efteruddannelse i innovation og entreprenørskab.

Resume

Resume af konklusioner

Over halvdelen (55%) har tidligere deltaget i en efteruddannelse inden for innovation og entreprenørskab. Denne andel er nogenlunde ens på tværs af de tre uddannelsesniveauer.

Alder har overordnet set en signifikant betydning for, om man har været på efteruddannelse i innovation og entreprenørskab. Blandt de yngre lærere/undervisere angiver 33% af de 20-29 årige og 45% af de 30-39 årige at have deltaget i efteruddannelse i innovation og entreprenørskab. Hos de 40-49 årige og de 50-59 årige er tallet henholdsvis 55 og 64%, og hos de 60-69 årige har tre ud af fire (75%) deltaget i efteruddannelse.

Det er mere sandsynligt at finde en lærer/underviser, som har deltaget i efteruddannelse i innovation og entreprenørskab i udskolingen, på de alment gymnasiale uddannelser, på erhvervsakademier og professionshøjskoler, end det er, hvis man leder på de mindre klassetrin i grundskolen, på erhvervsskolerne eller universiteterne.

Blandt de som ikke er interesseret i efteruddannelse i innovation og entreprenørskab, svarer 57%, at de allerede har været på efteruddannelse inden for dette område. Det er dog stort set det samme som gruppen af interesserede, hvor andelen er 55%. Det tyder på, at årsagen til om lærerne/underviserne er interesseret eller ej, ikke nødvendigvis bunder i, at de allerede har været på efteruddannelse. Der ser heller ikke ud til at være en forskel i interesse i at deltage i efteruddannelse i innovation og entreprenørskab på tværs af uddannelsesniveau, køn og alder.

52% af underviserne på de videregående uddannelsesinstitutioner angiver i undersøgelsen, at de bruger innovation og/eller entreprenørskab i undervisningen hele tiden. Denne andel er henholdsvis 22% på ungdomsuddannelserne og 8% på grundskolen. Der er ikke nogen klar sammenhæng med det omfang den enkelte bruger innovation og entreprenørskab i undervisningen og vedkommendes alder.

På tværs af niveauerne angiver 80%, at de havde 7 dage eller mindre til efteruddannelse i 2014. Det gennemsnitlige antal dage svinger mellem 3-4 dage på grundskolen, 4-5 dage på ungdomsuddannelserne (7 dage på EUD) og 3-4 dage på de videregående uddannelser. Mænd angav generelt lidt færre dage til efteruddannelse i 2014 end kvinderne og har også lavere forventninger til, hvor mange dage de har til efteruddannelse i 2015.

I undersøgelsen gav lærerne/underviserne udtryk for, at de bedst har tid til efteruddannelse i følgende måneder:

Grundskole: Januar, februar, september oktober, november.

Ungdomsuddannelser: Februar, marts, september, oktober.

De videregående uddannelser: Maj, oktober, november.

På tværs af niveauerne ønsker 80%, at efteruddannelsen i innovation og entreprenørskab skal

vare 9 dage eller mindre. Den gennemsnitlige længde varierer mellem 8-9 dage på grundskolen, 5-6 dage på ungdomsuddannelserne (7 dage på EUD) og 7-8 dage på de videregående uddannelser. Lærere på grundskolen ønsker at bruge længere tid på efteruddannelsen end lærere/undervisere på de andre uddannelsesniveauer. Den gennemsnitlige ønskede længde er nogenlunde ens på tværs af niveauer uanset i hvilket omfang, læreren/underviseren bruger innovation og entreprenørskab i sin undervisning.

Overordnet set svarer 80%, at de maksimalt ønsker, at uddannelsen strækker sig over 15 uger (knap 4. mdr.) eller mindre. 50% ønsker, at efteruddannelsen maksimalt strækker sig over 1 måned eller mindre, og 20% svarer 1 uge.

Uanset hvilket af de tre uddannelsesniveauer, køn eller aldersgrupper der er fokus på, er der 50%, som ønsker, at der ikke skal gå mere end 14 dage imellem hver kursusgang. Lærere på grundskolen ønsker kortere tid imellem hver kursusgang, end lærere på ungdomsuddannelserne gør. På grundskolen og de videregående uddannelser er der en tendens til, at kvinderne ønsker kortere tid imellem hver kursusgang end mændene.

Overordnet set svarer 79% ja til, at de synes, at det er en fordel at have en kollega med på efteruddannelsen i innovation og entreprenørskab, mens 6% svarer nej og 15% svarer ved ikke. Væsentligt flere (89%) synes det er fordel at have en kollega med på grundskolen end på ungdomsuddannelserne (77%) og de videregående uddannelser (73%). Der ser ud til at være en interessant sammenhæng mellem hvor meget den enkelte bruger innovation og entreprenør-

skab i sin undervisning og holdningen til, om man synes, at det er en fordel at have en kollega med. Overordnet set falder andelen, der svarer ja til, at det er en fordel at have en kollega med, jo mere man bruger innovation og entreprenørskab i sin undervisning.

De fleste mener, at online-elementer i efteruddannelserne kan være en fordel, og flest vurderer, at det er en fordel for arbejdspladsen (50-80%). På de videregående uddannelser er der en større andel (50%), som synes, at det er en fordel for dem selv, end der er på de andre to niveauer. Omvendt er der flere på ungdomsuddannelserne, og særligt grundskolen (80%), som synes, det er en fordel for arbejdspladsen. Det tyder samlet på, at en efteruddannelse baseret på online-undervisning primært opfattes som en fordel for arbejdspladsen.

Overordnet set svarer 57%, at det ikke er vigtigt at få ECTS-point for at deltage i efteruddannelsen, mens ca. 1 ud af 4 (26%) svarer, at det er vigtigt. Disse andele er nogenlunde ens på tværs af niveauer. Blandt den fjerdedel som ønsker ECTS, ønsker størstedelen på de videregående uddannelser og ungdomsuddannelser 10 ECTS, mens lærere på grundskolen primært ønsker 5 ECTS.

Der ser ud til at være en lidt større villighed til egenbetaling på de videregående uddannelser, hvor 22% svarer ja til også at ville deltage, hvis de selv skal betale for efteruddannelsen. Andelen er 12% på de to andre niveauer. Betalingsvilligheden for et forløb stiger med uddannelsesniveauet. På grundskolen er gennemsnittet 2.154 kr., på ungdomsuddannelserne er gennemsnittet 3.722 kr. (På EUD er

gennemsnittet 1.778 kr), og på de videregående uddannelser er gennemsnittet 5.563 kr.

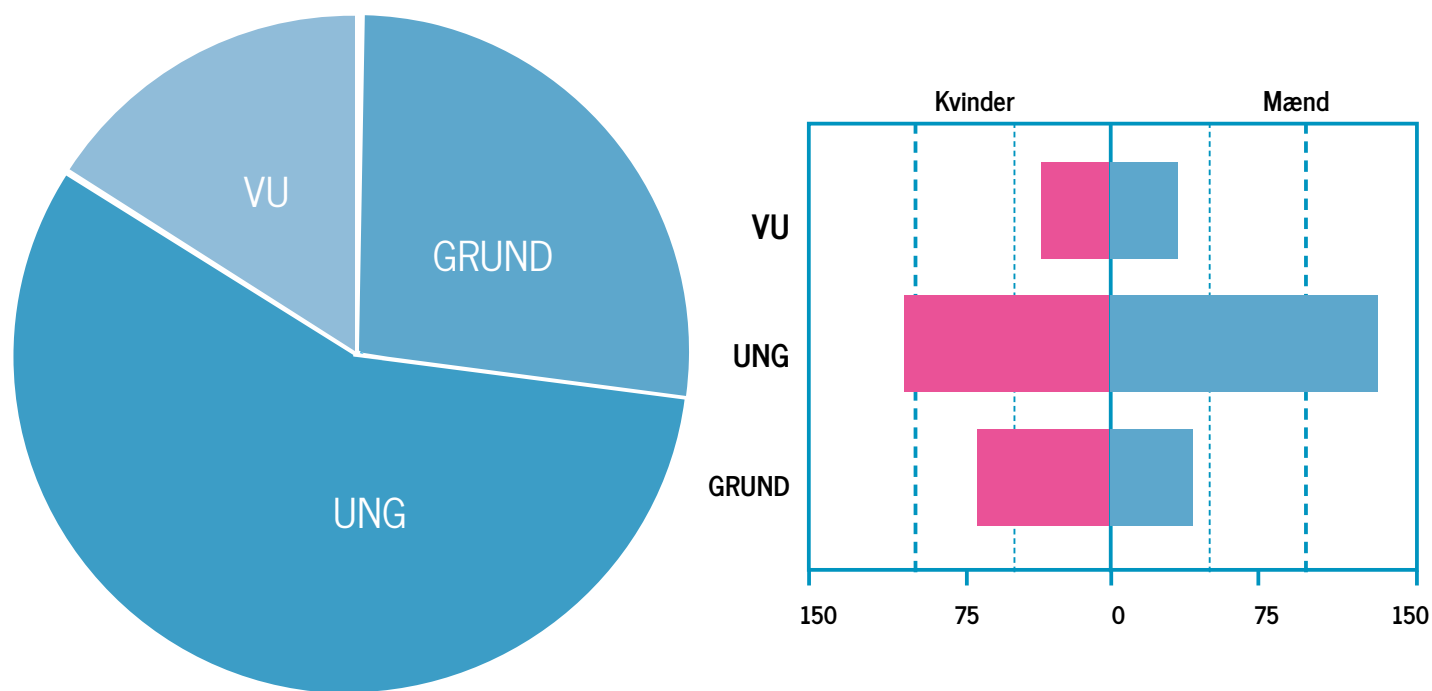
For selv at kunne undervise i innovation og entreprenørskab, giver lærerne/underviserne på alle uddannelsesniveauer udtryk for, at de har brug for konkrete værktøjer, som de direkte kan implementere i deres egen undervisning. Lærerne/underviserne nævner på alle tre niveauer, at de har brug for inspiration fra kollegaer, så de kan se, hvordan andre griber det an. Af andre elementer, de har brug for fra en efteruddannelse, nævnes blandt andet generel viden om feltet og viden om, hvordan man får innovation og entreprenørskab ind som en del af den almindelige undervisning.

Den primære årsag til, at lærerne/underviserne på alle tre uddannelsesniveauer gerne vil deltage i en efteruddannelse om innovation og entreprenørskab, er for at udvikle deres egne kompetencer. Derudover vil lærerne/underviserne på alle tre uddannelsesniveauer også deltage i efteruddannelse for deres elever/studerendes skyld, da de giver udtryk for, at det både er motiverende og vigtigt at lære.

I spørgeskemaundersøgelsen havde respondenterne mulighed for at skrive sig op til at deltage i de nye efteruddannelser. I alt har 267 personer fra undersøgelsen skrevet sig op til det. 199 personer har angivet, at de allerede kan deltage i efteråret 2015. 206 har angivet, at de kan deltage i foråret 2016, og 106 har angivet, at de kan deltage på et senere tidspunkt. Der var mulighed for at afkrydse flere tidspunkter, man kunne deltage på, så den samme person kan tælle med flere gange.

**Figur 1. Respondenter i stikprøven
fordelt på niveau og køn**

N=396

2. Hvilke lærere og undervisere er med i undersøgelsen?

Blandt respondenterne underviser 27% (107) primært i grundskolen, 57% (225) underviser primært på ungdomsuddannelserne, og 16% (64) underviser på de videregående uddannelser, som figur 1 viser. Deltagerne havde mulighed for at afkrydse alle de klassetrin og/eller typer af ungdoms- og videregående uddannelser, som de underviser på. Det er fx typisk, at en lærer i grundskolen underviser på flere klassetrin, ligesom en underviser på ungdomsuddannelserne kan undervise på både HHX og STX. Der er også eksempler på nogle, som underviser på flere niveauer, fx STX og universitetet.

At halvdelen underviser på ungdomsuddannelserne skyldes, at erhvervsuddannelserne

(EUD) bevidst blev oversamlet for at sikre et ordentligt datagrundlag til den særlige indsats for erhvervsuddannelserne (Projekt Fagligt Entreprenørskab)¹. Analyserne stiller derfor også skarpt på lærerne på erhvervsuddannelserne.

Som den højre side af figur 1 viser, er kønsfordelingen overordnet set nogenlunde jævn, dog med en overvægt af kvinder på grundskolen og en overvægt af mænd på ungdomsuddannelserne.

Deltagernes alder varierer mellem 25 og 68 år med en gennemsnitsalder på ca. 45-46 år. Det gælder for både mænd og kvinder. Gennemsnitsalderen er lavest på grundskolen (42

år) og lidt højere på både ungdomsuddannelserne (46 år) og de videregående uddannelser (47 år). Gennemsnitsalderen på EUD er 46 år og varierer mellem 29 og 65 år.

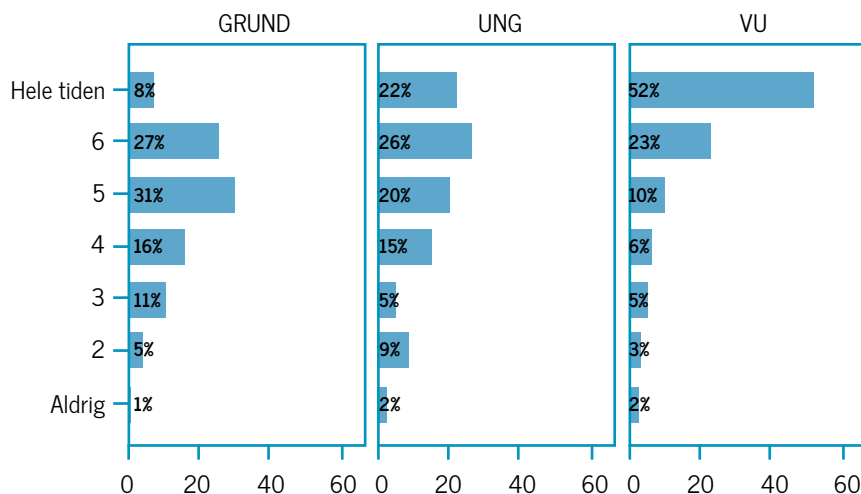
Vi spurgte også lærerne/underviserne, hvor i landet de arbejder, og af svarene kan vi se, at respondenterne kommer fra et bredt udsnit af hele Danmark.

I Bilag 2 findes en detaljeret oversigt over, hvilke af FFE-YEs netværk der blev benyttet samt mere detaljeret information om stikprøven.

¹ EUD blev oversamlet ved at invitere deltagerne på FFE-YEs EUD-konference i Middelfart marts 2015. Stikprøven omfatter 85 lærere fra EUD.

Figur 2. Bruger du innovation og /eller entreprenørskab i din undervisning? Opdelt på niveau.

N=371

3. Erfaringer med innovation og entreprenørskab

Dette kapitel ser nærmere på, hvilken erfaring lærerne/underviserne har med undervisning i innovation og entreprenørskab. Derudover er der fokus på, hvorvidt de tidligere har deltaget i en efteruddannelse i innovation og entreprenørskab samt varigheden af dette. Det kan blandt andet give et indblik i, hvordan andre efteruddannelsesstilbud er på området.

I undersøgelsen blev respondenterne bedt om at angive i hvilket omfang, de selv bruger innovation og/eller entreprenørskab i deres undervisning på en skala fra "aldrig" (1) til "hele tiden" (7).² Overordnet set svarede 2% "aldrig", mens

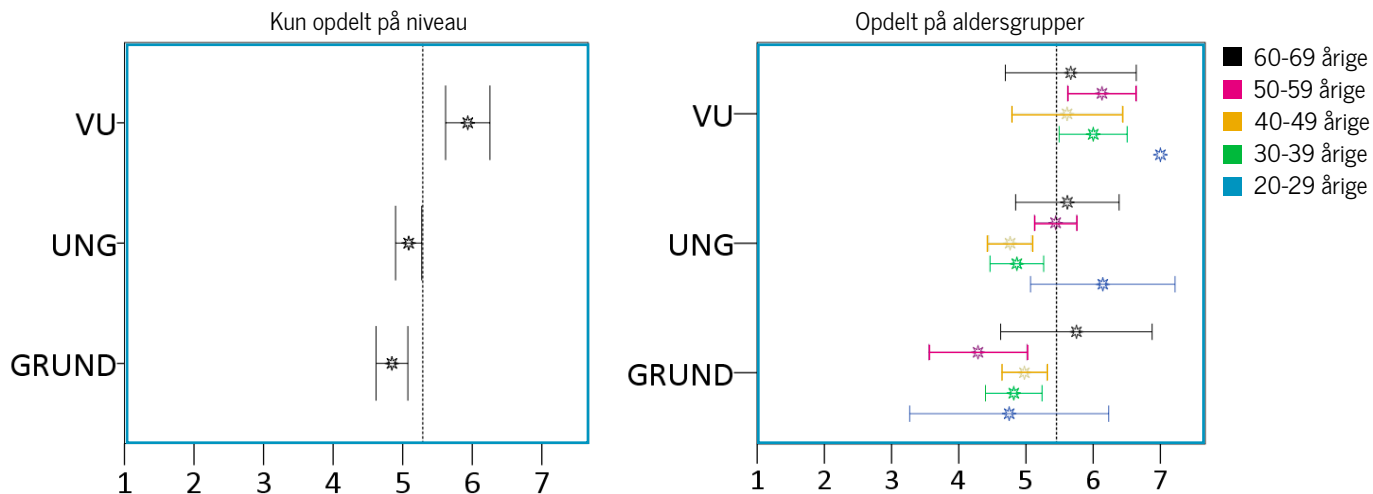
24% svarede "hele tiden". Der er store forskelle i fordelingen på tværs af de tre niveauer, som figur 2 viser. 52% af underviserne på de videregående uddannelser angiver i undersøgelsen, at de bruger innovation og/eller entreprenørskab i undervisningen hele tiden. Denne andel er henholdsvis 22% på ungdomsuddannelserne og 8% på grundskolen.

² Det var selv op til deltagerne at vurdere, hvad de forstod ved innovation og entreprenørskab.

Figur 3 viser gennemsnittet af svarene på spørgsmålet om, hvorvidt de bruger innovation og entreprenørskab i undervisningen på skalaen 1 (aldrig) - 7 (hele tiden), fordelt på niveau og aldersgrupper. Den venstre side af figuren viser den overordnede fordeling på de tre niveauer, mens den højre side viser den gennemsnitlige pointscore for hvert niveau opdelt på de fem aldersgrupper. Den stiplede linje viser den gennemsnitlige score på 5,4 på tværs af de tre niveauer. De yngste 20-29 årige (blå) er nederst, og de ældste 60-69 årige (sort) er øverst. Stjernen angiver gennemsnittet i stikprøven på hvert niveau, mens de I-formede intervaller vis-

Figur 3. Bruger du innovation og/eller entreprenørskab i din undervisning?
Gennemsnitlig score opdelt på niveau og aldersgrupper.

N=369

er usikkerheden. Der er samlet kun 13 personer i den yngste gruppe, som derfor skal tolkes med varsomhed.

Den venstre side viser, at undervisere på de videregående uddannelser har en signifikant højere pointscore end de andre niveauer - også når der tages højde for usikkerheden i stikprøven. Den højre side af figuren viser, at der ikke ser ud til at være nogen klar sammenhæng med, hvor meget den enkelte bruger innovation og entreprenørskab i undervisningen og vedkommendes alder. På de videregående uddannelser er pointscoren nogenlunde ens på tværs af al-

dersgrupperne. På ungdomsuddannelserne og grundskolen er der dog en svag antydning af, at man i højere grad bruger innovation og entreprenørskab, jo ældre man er.

Det høje niveau af anvendelse af innovation og entreprenørskab på de videregående uddannelser er ikke nødvendigvis et udtryk for, at undervisere på de videregående uddannelser er bedre eller mere erfarne. Det kan også være et udtryk for, hvordan undervisningen generelt fungerer og i hvilket omfang, der er plads til at anvende innovation og entreprenørskab i undervisningen på de forskellige niveauer. Den høje andel

på de videregående uddannelser skyldes også den måde stikprøven er sammensat på, da mange af deltagerne fra de videregående uddannelser er tilknyttet FFE-YE som såkaldte "aktive projektejere", der alle har stor erfaring med innovation og entreprenørskab. Det er derfor vigtigt at være opmærksom på, at gruppen af undervisere på de videregående uddannelser i denne undersøgelse, skiller sig særligt ud fra de andre niveauer ift. at anvende innovation og entreprenørskab i undervisningen.

Tabel 1. Omkodning af respondenternes brug af innovation og entreprenørskab i undervisningen. Antal og procent.

N=369

		Hvor underviser du?			Total
		GRUND	UNG	VU	
Aldrig (1-2)	Antal	6	24	3	33
	% af niveau	6,2%	11,4%	4,8%	8,9%
Nogen gange (3-5)	Antal	57	84	13	154
	% af niveau	58,8%	40,0%	21,0%	41,7%
Hele tiden (6-7)	Antal	34	102	46	182
	% af niveau	35,1%	48,6%	74,2%	49,3%
Total		97	210	62	369
		100%	100%	100%	100%

Variablen "bruger du innovation og/eller entreprenørskab i din undervisning" omkodes i analysen til tre kategorier; Aldrig (1-2), Nogen gange (3-5) og Hele tiden (6-7). Herved kan deltagerne deles op i tre grupper på baggrund af deres anvendelse af innovation og entreprenørskab i undervisningen.

Stiller vi skarpt på gruppen, der svarer "hele tiden" og ser på de enkelte klassetrin og uddannelsestyper inden for hvert niveau, er denne andel højere end gennemsnittet for det enkelte niveau på:

Grundskolen: 10. klasse (50%)

Ungdomsuddannelser: EUX (60%), HHX (80%), HTX (72%)

Videregående uddannelser: Professionshøjskole (74%), Universitet (74%).

På de andre klassetrin og uddannelsestyper er andelen den samme eller lavere end gennemsnittet for det enkelte niveau.

Har de deltaget i efteruddannelse i innovation og entreprenørskab?

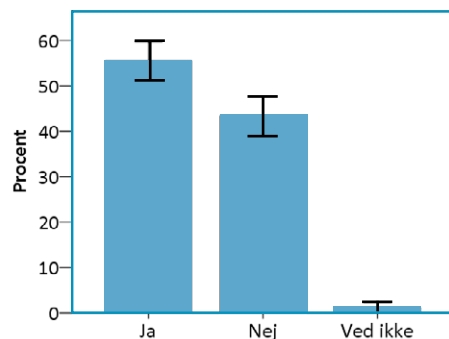
I undersøgelsen spurgte vi også ind til, hvorvidt respondenterne tidligere havde deltaget i efteruddannelse i innovation og entreprenørskab.

Som figur 4 og figur 5 viser, har over halvdelen (55%) tidligere deltaget i efteruddannelse i innovation og entreprenørskab. I spørgeskemaet var det ikke præciseret, hvad der menes med "efteruddannelse". Det var derimod op til den enkelte selv at definere. Svarene kan derfor dække over mange forskellige typer af efteruddannelse.

De I-formede markeringer på søjlediagrammerne viser usikkerheden på procentfordelingen i stikprøven³

De vandrette linjer viser derfor, at vi med sikkerhed kan forvente, at samlet mellem 50-60% af

³ 90 % konfidensintervaller

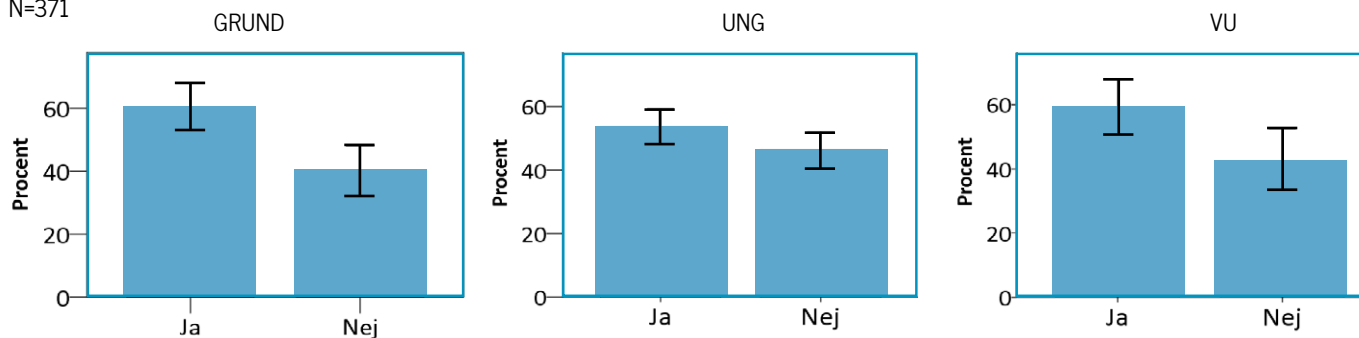

Figur 4. Har du deltaget i efteruddannelse inden for innovation og entreprenørskab?

N=371

Figur 5. Andel som har deltaget i efteruddannelse i innovation og entreprenørskab fordelt på niveau.

N=371

de interesserede i FFE-YE's netværk har været på efteruddannelse. Denne fordeling er stort set ens på tværs af niveauerne, som figur 5 viser. Der er lidt færre (53%), som har deltaget i efteruddannelse på ungdomsuddannelserne, men som figur 5 viser, er forskellen ikke signifikant. Der er altså ingen generelle forskelle på tværs af niveauer.

Overordnet set angiver en lidt større andel af mænd (60%) end kvinder (52%) at have været på efteruddannelse. Denne forskel skyldes primært, at en større andel af mænd på ungdomsuddannelserne og de videregående ud-

dannelser har været på en eller anden form for efteruddannelse. På grundskolen er kønsfordelingen helt lige. Kønsforskellene er dog ikke statistisk signifikante på nogle af uddannelsesniveauerne.

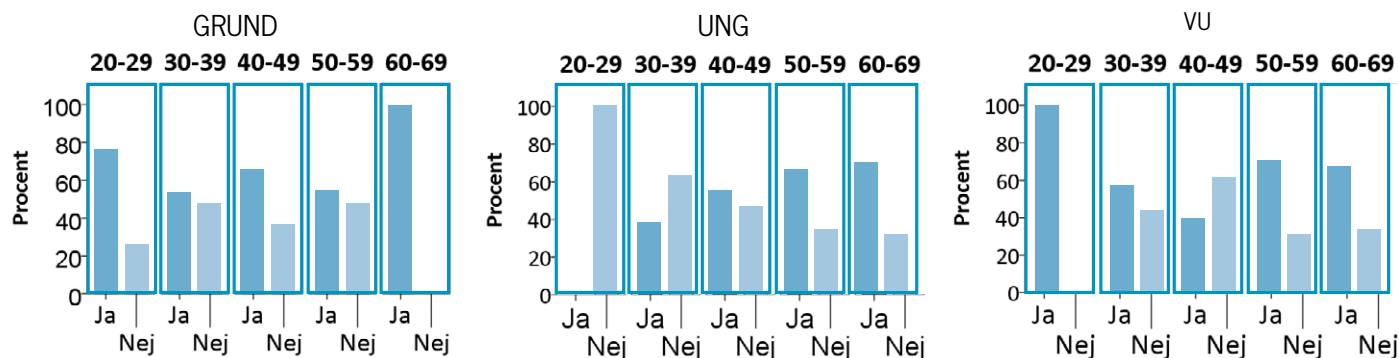
Alder har overordnet set en signifikant betydning for, om man har været på efteruddannelse i innovation og entreprenørskab. Blandt de yngre lærere/undervisere angiver kun 33% af de 20-29 årige og 45% af de 30-39 at have deltaget i efteruddannelse i innovation og entreprenørskab. Hos de 40-49 årige og de 50-59 årige er tallet henholdsvis 55% og 64%. Hos 60-69

årige har 3 ud af 4 (75%) deltaget i efteruddannelse. Det er måske ikke så overraskende, da de ældre af naturlige årsager har haft længere tid til at efteruddanne sig i. Det kan også skyldes, at de ældre har bedre tid til efteruddannelse. Det er dog interessant at bemærke, at innovation og entreprenørskab ikke ser ud til at være et ungdomsfænomen, der er forbeholdt de yngre lærere/undervisere.

Sammenhængen er dog ikke helt så klar, når man stiller skarpt på de tre uddannelsesniveauer. For som figur 6 viser, er der forskel i mønstret på tværs af de tre niveauer. Ungdomsuddannel-

Figur 6. Har du deltaget i efteruddannelse i innovation og entreprenørskab? Opdelt på niveau og aldersgrupper

N=371

serne følger det generelle billede med stigende andel på efteruddannelse jo ældre man er, mens billedet på grundskolen og de videregående uddannelser er mere uklart.

Ser vi isoleret på, hvor deltagerne underviser, er der også forskelle på hvor mange, der har deltaget i efteruddannelse i innovation og entreprenørskab. På grundskolen er andelen af undervisere på de ældste klassetrin (7, 8, 9, 10.klasse) omkring 60% mod ca. 40% på de lavere klassetrin (2, 3, 4, 5, 6. klasse). Der er meget få i undersøgelsen, som underviser i 0.

og 1. klasse, og vi kan derfor ikke sige noget meningsfuldt om disse to trin.

På ungdomsuddannelserne svinger andelen, der har deltaget i en efteruddannelse i innovation og entreprenørskab fra 40% og 44% på henholdsvis EUX og EUD til 57% på HTX, 62% på STX, 64% på HHX og 67% på HF.

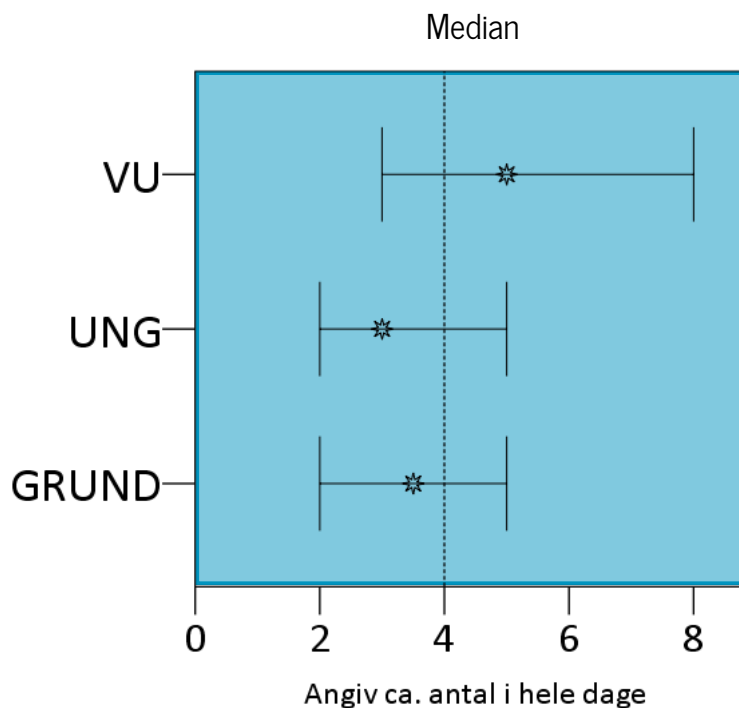
På de videregående uddannelser svinger andelen fra 42% på universitet til 65% på erhvervsakademi og 68% på professionshøjskole. Der er for få, der underviser på de kunstneriske-

og maritime uddannelser til, at vi kan sige noget meningsfuldt om denne gruppe.

Rent statistisk er usikkerheden på stikprøven dog så stor, at vi ikke kan udelukke, at forskellene skyldes skævheder i stikprøven eller bias i hvem, som har deltaget i undersøgelsen. Men det tyder på, at det er mere sandsynligt at finde en lærer/underviser, som har deltaget i efteruddannelse i innovation og entreprenørskab i udskolingen, på de alment gymnasiale uddannelser, på erhvervsakademier og professionshøjskoler, end det er, hvis man leder på de mindre

Figur 7. Den typiske længde af efteruddannelsesforløb. Median opdelt på niveau.

N=207

klassestrin i grundskolen eller på erhvervsskolerne og universiteterne.

De respondenter, der tidligere har deltaget i efteruddannelsen i innovation og entreprenørskab, har derudover angivet omfanget af denne efteruddannelse i antal dage, hvilket fremgår af figur 7.

Ser vi isoleret på den del (n=207), der tidligere har deltaget i en efteruddannelse i innovation og entreprenørskab, er der stor variation i forhold til, hvor længe det længste efteruddannelsesstilbud, som lærerne/underviserne har deltaget i, samlet

har været. På grundskolen varierer længden fra 1-30 dage (EUD angiver mellem 1-365 dage), og på de videregående uddannelser 1-80 dage. På tværs af niveauerne angiver 80%, at den længste efteruddannelse i innovation og entreprenørskab, som de har deltaget i, har haft en samlet varighed på 10 dage eller mindre. På tværs af de tre uddannelsesniveauer er den typiske længde (medianen) 4 dage, hvilket betyder, at 50% angiver, at den efteruddannelse, de har været på, samlet har været 4 dage eller mindre. På grundskolen er medianen 3,5 dage, på ungdomsuddannelserne

er den 5 dage, og på de videregående uddannelser er den 6 dage. Dette fremgår af figur 7. Den gennemsnitlige længde varierer mellem 4-5 dage på grundskolen, 6-7 dage på ungdomsuddannelserne (5-6 dage på EUD) og 10-11 dage på de videregående uddannelser.⁴ Der er altså en tendens til lidt længere efteruddannelsesforløb på de videregående uddannelser.

⁴ Da der er stor variation i den gennemsnitlige længde i dage, er der benyttet et såkaldt trimmet gennemsnit, hvor værdier, som afviger mere end 2 standardafvigelser (5%) fra gennemsnittet er fjernet.

4. Tid til efteruddannelse generelt

Dette afsnit undersøger de rammer, som lærere/undervisere er underlagt i forhold til efteruddannelse generelt og dermed ikke specifikt i forhold til feltet innovation og entreprenørskab. Vi har spurgt ind til, hvor mange dage de har været på efteruddannelse sidste år (2014), og hvor mange dage de forventer at have i år (2015). Derudover har vi spurgt respondenterne om, hvornår på året de bedst vil have mulighed for at deltage i efteruddannelse, og hvornår på året de ikke vil have mulighed for det. Dette giver indblik i, hvordan det er mest hensigtsmæssigt at tilrettelægge uddannelserne både tidsmæssigt og omfangsmæssigt.

Der er forholdsvis stor variation i, hvor mange dage respondenterne har angivet, at de har haft til efteruddannelse i 2014. På grundskolen varierer længden fra 0-150 dage, på ungdomsuddannelserne 0-180 dage (EUD angiver

mellem 0-180 dage), og på de videregående uddannelser angiver underviserne, at de har haft mellem 0-365 dage til efteruddannelse i 2014. På tværs af niveauerne angiver 80%, at de havde 7 dage eller mindre til efteruddannelse i 2014. Den typiske længde (medianen) er 3 dage på tværs af niveauer, hvilket betyder, at 50% angiver, at de har haft 3 dage eller mindre til efteruddannelse i 2014. På grundskolen er medianen 2 dage, på ungdomsuddannelserne er den 4 dage (3 dage på EUD), og på de videregående uddannelser er den ligeledes 4 dage. Den gennemsnitlige længde svinger mellem 3-4 dage på grundskolen, 4-5 dage på ungdomsuddannelserne (7 dage på EUD) og 3-4 dage på de videregående uddannelser⁵

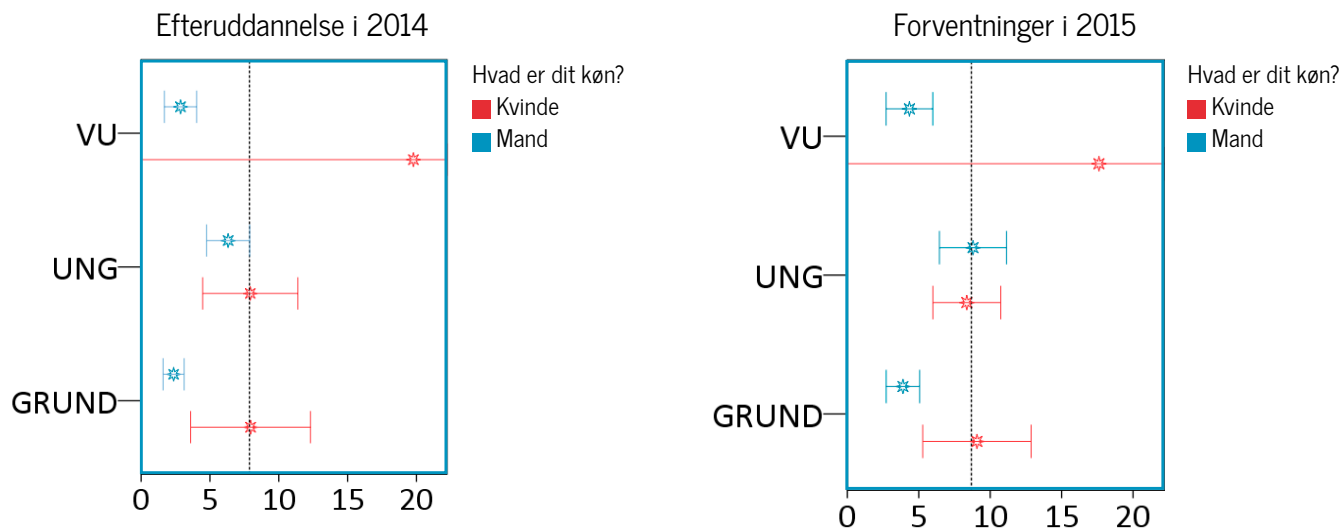
Vi spurgte ligeledes ind til, hvor mange dage lærerne/underviserne forventer at have til efteruddannelse i det nuværende år (2015). Generelt

er der en lidt højere forventning til det nuværende år, end hvad der blev angivet sidste år, da medianen er 2 dage længere, og gennemsnittet er 1,2 dage højere end i 2014. Mændene angav generelt lidt færre dage til efteruddannelse i 2014 end kvinderne, og de har også lavere forventninger til 2015. På tværs af niveauer angiver mændene, at de gennemsnitligt havde 3,6 dage i 2014 og forventer at have 4,9 dage i 2015 - altså en forskel på +1,3 dage. Kvinderne angiver 5,1 dage i 2014 og forventer at have 6,3 dage i 2015 - altså en lidt mindre forskel på +1,2 dage. Figur 8 viser, at kønsforskellene er særlig markante på grundskolen. Her havde mændene signifikant færre dage til efteruddannelse i 2014 og lavere forventninger til 2015 end kvinderne.

Respondenterne har haft mulighed for at uddybe deres angivne antal dage til efteruddannelse i 2014 samt deres forventninger til det nuværen-

Figur 8. Gennemsnitligt antal dage til efteruddannelse i 2014 og forventninger til 2015. Opdelt på niveau og køn.

N=369

de år (2015). En stor del af lærerne i grundskole og på ungdomsuddannelserne begrundes deres angivne antal dage for 2014 med, at de har været på en bestemt efteruddannelse, som har krævet tid, og at antallet af dage i 2014 dermed har været højere end normalt. Det kan muligvis være med til at forklare, at forventninger til det nuværende år er lavere end i 2014. Om det skyldes, at der været et særligt behov for efteruddannelse i 2014 - måske som følge af uddannelsesreformerne - kan denne undersøgelse desværre ikke sige noget om.

På alle tre uddannelsesniveauer er der lærere/undervisere, der beskriver, at antallet af dage til efteruddannelse er fleksibelt og noget, der tilpasses den enkelte lærer.

På grundskolen har 52 uddybet antallet af dage til efteruddannelse. 19 af disse giver udtryk for, at det er fleksibelt, og at de har det antal dage,

det vil kræve, hvis alle parter finder et givent efteruddannelsestilbud interessant. Flere på grundskolen beskriver, at ledelsen er fleksibel i forhold til at afsætte tid til efteruddannelse. Der er dog også enkelte, der beskriver, at ledelsen ikke vil afsætte midler til efteruddannelse, ligesom der er nogle, der skriver, at det ikke er en prioritet på deres arbejdsplads.

På ungdomsuddannelserne har 72 kommenteret yderligere på spørgsmålene om efteruddannelse i 2014 og forventninger til 2015. 23 af disse beskriver, at antallet af dage til efteruddannelse aftales individuelt og tilpasses efter behov og ønsker. Nogle beskriver, at de har fået fastsat et bestemt antal dage, men at de har mulighed for at søge om at få flere dage. Som på grundskolen er der på ungdomsuddannelserne også lærere, der beskriver, at ledelsen ikke vil afsætte midler til efteruddannelse, at

det helst skal være så billigt som muligt, og at de skal spare.

På de videregående uddannelser har 37 kommenteret på spørgsmålene om efteruddannelse i 2014 og 2015. 12 af disse beskriver, at de selv tilpasser den tid, de vil bruge på efteruddannelsen, og at de deltager i det, de finder relevant. I forlængelse af dette er det relevant at kommentere på, at 9 respondenter på dette niveau beskriver, at de ingen efteruddannelse har, da kompetenceopbygning sker gennem egen forskning, og at man på de videregående uddannelser som oftest står for at efteruddanne sig selv.

⁵ Da der er stor variation i den gennemsnitlige længde i dage, er der benyttet et såkaldt trimmet gennemsnit, hvor værdier, som afviger mere end 2 standardafvigelser (5%) fra gennemsnittet er fjernet.

Hvornår på året kan de afsætte tid til efteruddannelse?

Vi bad respondenterne vurdere, i hvilke måneder de bedst kan afsætte tid til efteruddannelse, og hvornår de ikke kan. Figur 9 viser den overordnede fordeling. De mørke søjler viser, hvornår respondenterne på tværs af de tre uddannelsesniveauer bedst kan deltage i en efteruddannelse, og de lyse søjler viser, hvornår de ikke kan deltage i en efteruddannelse. I de måneder hvor der er mange, der svarer "bedst" og få, der svarer "ikke", kan det være mest hensigtsmæssigt at placere efteruddannelse.

Som figur 9 viser er februar, marts, september, oktober og november, de måneder, hvor lærerne/underviserne bedst kan afsætte tid til efteruddannelse, hvorimod maj, juni, juli, august og december er de måneder, der passer lærerne/underviserne dårligst.

Som det tydeliggøres af figur 10, tegner der sig dog et lidt andet billede af, hvornår det er mest hensigtsmæssigt på de enkelte uddannelsesniveauer.

Grundskolen: Januar, februar, september, oktober, november.

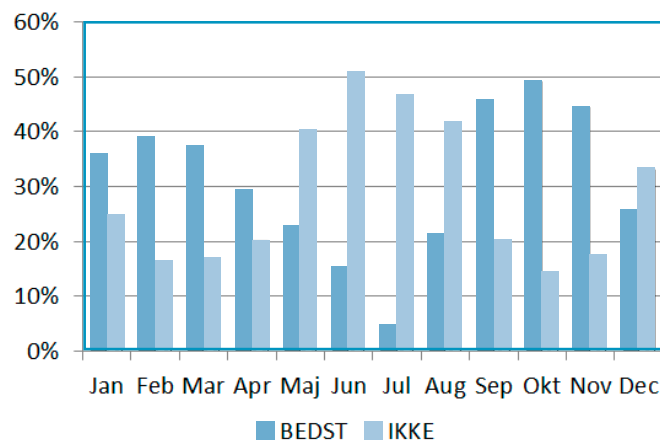
Ungdomsuddannelser: Februar, marts, september, oktober.

Videregående uddannelser: Maj, oktober, november.

Lærerne/underviserne blev derudover spurgt ind til, hvornår på dagen og hvornår på ugen, de ville foretrække at deltage i en efteruddannelse (dag/aften/weekend). Størstedelen (86%) angiver, at de vil foretrække at deltage i en efteruddannelse om dagen. Henholdsvis 18% på grundskolen, 16% på ungdomsuddannelserne, og 17% på de videregående uddannelser angiver, at de foretrækker at deltage i aftentimerne. På tværs af de tre uddannelsesniveauer er cirka 15% villige til at deltage i weekenden. På de videregående uddannelser har lidt færre (9%) dog afkrydset weekend som en mulighed.

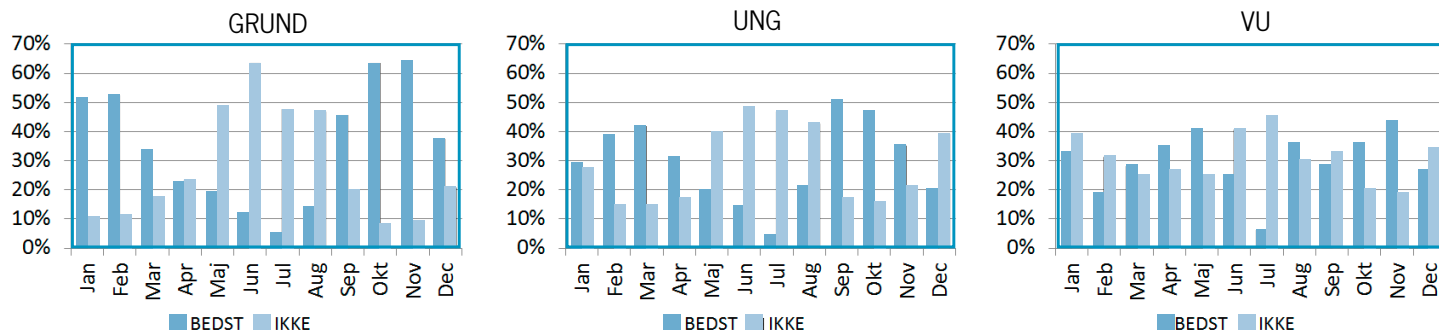
Figur 9. Hvilke måneder kan du afsætte tid til efteruddannelse? Alle niveauer.

N=396

Figur 10. Hvilke måneder kan du afsætte tid til efteruddannelse? Opdelt på niveau.

N=396

5. Ønsker til efteruddannelse i innovation og entreprenørskab

Nogle af spørgsmålene i spørgeskemaet har været møntet på at afdække efteruddannelse generelt set, og respondenternes svar kan derfor anvendes i forhold til efteruddannelser med meget forskelligt indhold. Vi ønsker dog også at dykke mere specifikt ned i forhold til de efteruddannelses tilbud, der konkret skal udvikles i de to projekter (Fagligt Entrepreneørskab og E3U). Så for at kunne udvikle efteruddannelserne i innovation og entreprenørskab på det bedst mulige grundlag, så efteruddannelserne imødekommer lærernes/underviserens ønsker og behov, har vi også spurgt ind til, hvad de vurderer, at de konkret har brug for fra en efteruddannelse, for at de

specifikt kan arbejde med innovation og entreprenørskab i deres egen undervisning. Lærerne/underviserne har haft fri mulighed for at kommentere på dette, hvorefter der er foretaget en meningskondensering af respondenternes kommentarer. Det er derfor ikke nødvendigvis de eksakt samme ord, lærerne/underviserne har anvendt, men essensen af kommentarerne er derimod blevet kategoriseret i forskellige temaer.

Nedenfor er oplistet de elementer, der nævnes flest gange som det, lærerne/underviserne konkret har brug for fra en efteruddannelse i innovation og entreprenørskab, for at de selv kan

anvende det i deres undervisning:

Grundskolen

(i alt 86 ud af 107 respondenter har besvaret dette åbne spørgsmål):

Inspiration: 27 ud af 86 respondenter nævner dette, hvilket svarer til 31 pct.

Konkrete værktøjer: 24 ud af 86 respondenter nævner dette, hvilket svarer til 28 pct.

Kobling til kernefagligheden: 22 ud af 86 respondenter nævner dette, hvilket svarer til 26 pct.

Ungdomsuddannelserne

(i alt 148 ud af 225 respondenter har besvaret dette åbne spørgsmål):

Konkrete værktøjer: 65 ud af 148 respondenter nævner dette, hvilket svarer til 38 pct.

Viden: 40 ud af 148 respondenter nævner dette, hvilket svarer til 27 pct.

Inspiration: 24 ud af 148 respondenter nævner dette, hvilket svarer til 16 pct.

De videregående uddannelser

(i alt 56 ud af 64 respondenter har besvaret dette åbne spørgsmål):

Konkrete værktøjer: 21 ud af 56 respondenter nævner dette, hvilket svarer til 38 pct. og viden: 21 ud af 56 respondenter nævner dette, hvilket svarer til 38 pct.

Inspiration: 14 ud af 56 respondenter nævner dette, hvilket svarer til 25 pct.

Kobling til kernefagligheden: 8 ud af 56 respondenter nævner dette, hvilket svarer til 14 pct.

Der er dermed to elementer, som går igen på alle tre uddannelsesniveauer, nemlig at de på efteruddannelsen har brug for inspiration samt konkrete værktøjer for at kunne arbejde med innovation og entreprenørskab i deres egen undervisning.

Lærerne/underviserne beskriver, at de gerne vil have generel inspiration til undervisningen i innovation og entreprenørskab samt inspiration til både aktiviteter og undervisningsforløb. De vil også gerne have praktiske eksempler, nye indspark og inputs, tips og tricks, gode idéer samt kendskab til, hvordan andre arbejder med feltet.

I forhold til konkrete værktøjer forklarer lærerne/underviserne på alle niveauerne, at de gerne vil

have hands-on undervisningstilbud og forløb, som de med det samme kan anvende i deres egen undervisning. Derudover beskriver de, at de gerne vil have en værktøjskasse, de kan gøre brug af, og generelt efterspørger de gode og varierende værktøjer og redskaber. De giver udtryk for, at de gerne vil have det så konkret som muligt, og specificerer det yderligere ved at skrive, at de gerne vil have konkrete anvendelsesorienterede eksempler, konkrete erfaringer og øvelser samt teknikker til innovation. Derudover er der flere, der beskriver, at de også gerne vil have bud på, hvordan man kommer videre, hvis eleverne går i stå eller hvis tingene ikke virker efter planen.

Både på grundskolen og de videregående uddannelser er der ligeledes en stor andel af lærerne/underviserne, der har brug for at vide, hvordan man sætter innovation og entreprenørskab i relation til fagligheden på henholdsvis grundskolen og de videregående uddannelser. På grundskolen vil de gerne have viden om, hvordan man får innovative vinkler ind i de almindelige fag, hvordan man sikrer fagligt niveau i undervisningen og i det hele taget, hvordan det bliver en naturlig del af hverdagspraksissen. Undervisere på de videregående uddannelser vil gerne have viden om koblingen mellem den akademiske uddannelse og entreprenørskab, hvordan man kombinerer entreprenørielle kompetencer og faglighed samt hvordan man integrerer det i fagbeskrivelserne.

Lærere på ungdomsuddannelser og undervisere på de videregående uddannelser har brug for viden for at kunne anvende innovation og entreprenørskab i deres undervisning. De giver udtryk for, at de gerne vil have generel viden om emnet, så de er opdateret med de nyeste tendenser in-

den for området. De vil gerne have teoretisk viden kombineret med praktiske overvejelser samt koble teori på konkrete redskaber, så de har et teoretisk grundlag i forhold til de værktøjer, de skal anvende.

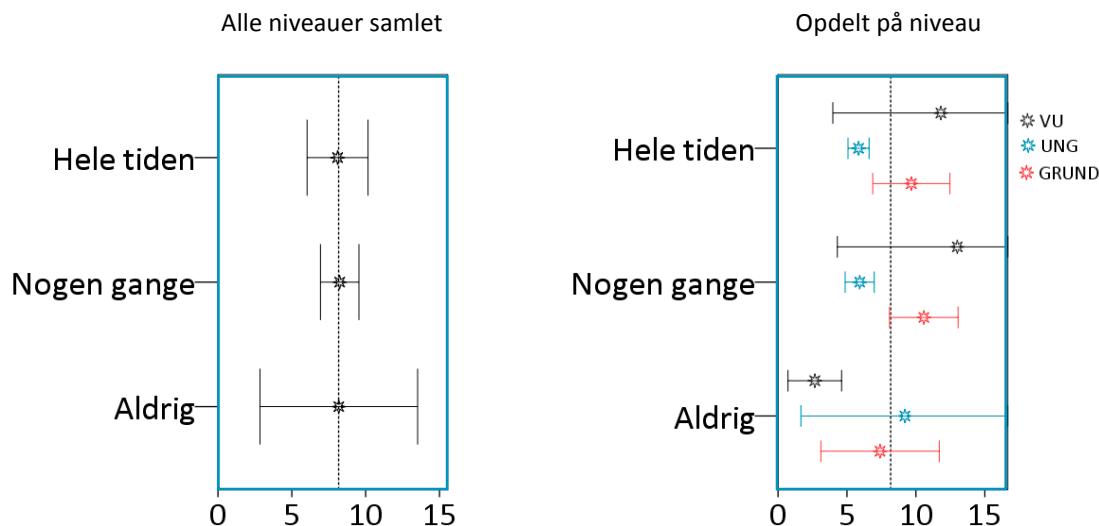
Overordnet set har lærerne/underviserne på de forskellige niveauer nævnt de samme ting, men der er forskel på, hvor mange gange det er nævnt. Udover ovenstående giver lærerne/underviserne på alle uddannelsesniveauer ligeledes udtryk for, at de har brug for selv at afprøve tingene i praksis (9 pct. på grundskolen, 1 pct. på ungdomsuddannelser og 4 pct. på de videregående uddannelser). De beskriver et behov for selv at afprøve innovative undervisningsforløb sammen med andre, at arbejde med metoderne i praksis og i det hele taget få lov til at øve sig.

På alle tre uddannelsesniveauer bliver det også nævnt, at de har brug for netværk og sparring (7 pct. på grundskolen, 9 pct. på ungdomsuddannelser og 14 pct. på de videregående uddannelser) i form af faglig sparring med kollegaer i forhold til tilgange, metoder og redskaber, og derudover har de brug for at skabe netværk og erfaringsudveksle.

Et sidste element som lærerne/underviserne nævner (dog ikke på de videregående uddannelser) er undervisningsmaterialer (2 pct. på grundskolen og 4 pct. på ungdomsuddannelserne). For selv at kunne undervise i innovation og entreprenørskab har de brug for undervisningsmaterialer, der er lige til at gå til, eksempelvis et spil, opgavebeskrivelser eller en eksempelsamling.

Figur 11. Ønsket længde på efteruddannelse i forhold til deres brug af innovation og entreprenørskab i egen undervisning. Gennemsnitlig antal dage.

N=344

Hvor meget tid ønsker de at bruge på efteruddannelse i innovation og entreprenørskab?

Der er stor variation i hvor mange dage om året lærerne/underviserne ønsker at bruge på en efteruddannelse i innovation og entreprenørskab. På tværs af niveauerne ønsker 80% at bruge 9 dage eller mindre. Den typiske længde (medianen) er 5 dage på tværs af niveauer, hvilket betyder, at 50% ønsker, at efteruddannelsen skal have en længde på 5 dage eller mindre. På grundskolen er medianen 5,5 dage, på ungdomsuddannelserne er den 4 dage (5 for EUD), og på de videregående uddannelser er den 5 dage. Den gennemsnitlige længde varierer mellem 8-9 dage på grundskolen, 5-6 dage på ungdomsuddannelserne (7 dage på EUD) og 7-8 dage på de videregående uddannelser.⁶ Rent statistisk er der forskel på

den ønskede længde på ungdomsuddannelserne og grundskolen, mens usikkerheden på de videregående uddannelser er for stor til at sige, om de adskiller sig fra de andre. Det er interessant, at lærere på grundskolen tilsyneladende ønsker at bruge lidt længere tid på efteruddannelsen end deres kolleger på ungdomsuddannelserne. Køn og alder betyder generelt set ikke noget for den ønskede længde på tværs af niveauer, og forskellen mellem grundskolen og de andre niveauer kan stadig genfindes, når der opdeles på køn.

Dykker vi dybere ned i de forskellige klasstrin og uddannelsesstyper, er den gennemsnitlige ønskede længde på efteruddannelsen højere end gennemsnittet på det enkelte niveau på disse klasstrin og uddannelsesstyper:

Grundskolen: 3. klasse (10,2 dage), 4. klasse, (9,4 dage), 7.klasse (10,8 dage), 8. klasse (10,1 dage) og 9. klasse (10,3 dage)

Ungdomsuddannelser: EUD (7,1 dage)

Videregående uddannelser: ingen skiller sig markant ud

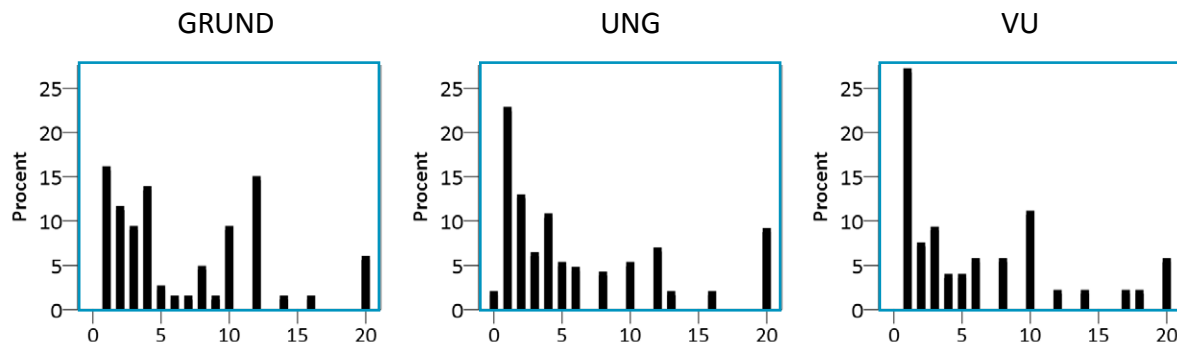
På de andre klasstrin og uddannelsesstyper er andelen det samme eller lavere end gennemsnittet for det enkelte niveau.

Figur 11 viser den ønskede længde opdelt i forhold til, hvor meget lærerne/underviserne har angivet, at de bruger innovation og/eller entreprenørskab i deres undervisning.

⁶ Da der er stor variation i den gennemsnitlige længde i dage, er der benyttet et såkaldt trimmet gennemsnit, hvor værdier, som afviger mere end 2 standardafvigelse (5%) fra gennemsnittet er fjernet.

Figur 12. Antal uger som efteruddannelsen skal strække sig over. Opdelt på niveau.

N=328

Den venstre side af figuren viser imidlertid, at den gennemsnitlige ønskede længde af efteruddannelse er påfaldende ens på tværs af niveauer uanset, hvor meget lærerne/underviserne bruger innovation og entreprenørskab i undervisningen. Den manglende sammenhæng er også nogenlunde robust, når der opdeles på niveau, som den højre side af figur 11 viser. Figuren styrker også den tidligere konklusion om, at lærere på ungdomsuddannelserne ønsker kortere forløb end lærere i grundskolen. Det er også gældende, når der kontrolleres for brugen af innovation og entreprenørskab i undervisningen - i hvert fald for de som bruger innovation og entreprenørskab "nogen gange" og "hele tiden", hvilket 90% gør, jf afsnit 3 om erfaringer med innovation og entreprenørskab.

Hvor lang tid skal efteruddannelsen strække sig over?

Vi bad respondenterne om at angive over, hvor lang en periode de vil foretrække, at efteruddannelsen i innovation og entreprenørskab strækker sig over (i antal uger). Samtidigt bad vi dem angive, hvor lang tid de ønsker, at der skal gå mellem hver kursusgang (i antal dage). Overordnet set svarer 80%, at de maksimalt ønsker, at uddannelsen strækker sig over 15 uger (knap 4. mdr.) eller mindre. Medianen er 4 uger, hvilket betyder, at 50% ønsker, at efteruddannelsen maksimalt strækker sig over 1 måned eller mindre. Overordnet set svarer 20% svarer 1 uge.

På grundskolen svarer 80%, at de maksimalt ønsker, at efteruddannelsen strækker sig over 11 uger eller mindre. På ungdomsuddannelserne er det tilsvarende tal 13 uger og på de videregående

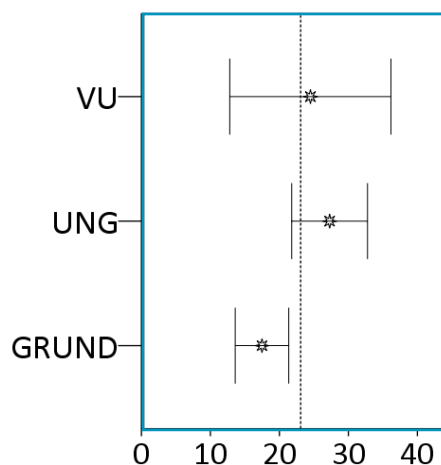
er det 19 uger. Figur 12 viser fordelingen i stikprøven fordelt på de tre niveauer.

Figuren viser, at uanset hvilket niveau der er tale om, er der flest, der ønsker et forløb, der kun strækker sig over en enkelt uge. På grundskolen ønsker 16%, at efteruddannelsen strækker sig over en uge, på ungdomsuddannelserne er tallet 22% (23% på EUD), og på de videregående uddannelser ønsker 27%, at forløbet kun strækker sig over en uge.

Ser vi på hvor lang tid, der skal gå mellem hver kursusgang svarer 80%, at der skal gå 30 dage (1 måned) eller mindre. 13 % svarer 7 dage, 19% svarer 14 dage og 17% svarer, at der skal gå 30 dage mellem hver kursusgang. Uanset hvilket niveau, køn eller aldersgruppe der er tale om, så er der 50%, som ønsker, at der ikke skal gå mere

Figur 13. Gennemsnitlig ønsket tid imellem hver kursusgang. Antal dage opdelt på niveau.

N=321

end 14 dage imellem hver kursusgang.

Som figur 13 viser, er der forskel på, hvor lang tid man i gennemsnit mener, at der skal gå mellem hver kursusgang på tværs af niveauer. På grundskolen er gennemsnittet 15 dage, på ungdomsuddannelserne er det 21 dage og på de videregående uddannelser er det 17 dage. Mens der er forholdsvis stor variation på de videregående uddannelser, som det brede konfidensinterval indikerer, er der mere konsensus på de to andre niveauer. Det er særligt interessant, at lærere på grundskolen ønsker signifikant kortere tid imellem hver kursusgang end lærere på ungdomsuddannelserne gør.

På grundskolen og de videregående uddannelser er der en tendens til, at kvinderne ønsker kortere afstand imellem kursusgangene, end

mændene gør. På grundskolen svarer kvinderne i gennemsnit 12 dage, mens mændene svarer 18 dage. På de videregående uddannelser er tallene henholdsvis 14 og 21 dage⁷. Denne tendens kan også genfindes på EUD, hvor kvinderne ønsker 20 dage og mændene 30 dage i gennemsnit mellem hver kursusgang. Kønsforskellene inden for det enkelte niveau er strengt taget ikke statistisk signifikante, men meget tyder på, at der er en reel kønsforskel på tværs af niveauerne.

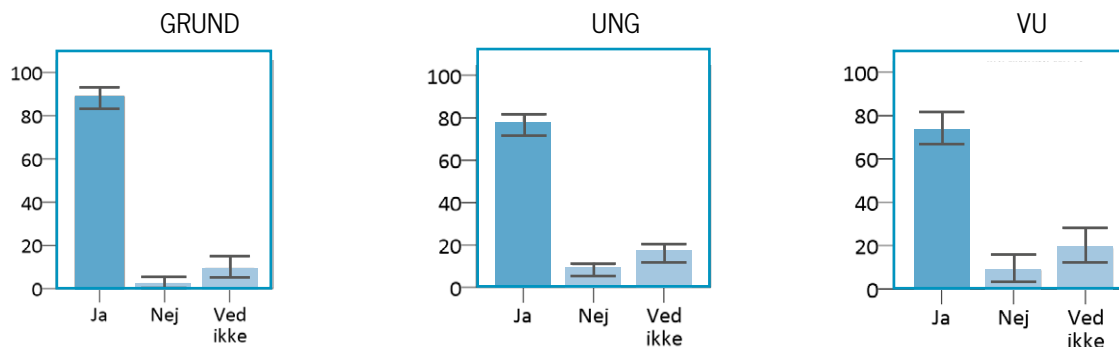
Så vil man tage udgangspunkt i lærernes ønsker, skal man overordnet designe forløb med ca. 2 uger imellem hver kursusgang på grundskolen og ca. 3-4 uger imellem på ungdomsuddannelserne. På de videregående uddannelser kan man overveje om kønssammensætningen på de enkelte hold skal afgøre, om der skal gå 2 eller 3 uger imellem hver kursusgang. Man skal være

opmærksom på, at hvis der går mere end 2 uger imellem kursusgangene, vil man gå imod den halvdel (medianen), som ønsker 14 dage eller mindre - uanset niveau, køn eller alder.

⁷5% trimmet gennemsnit

Figur 14. Synes du, at det er en fordel at have en kollega med på efteruddannelsen i innovation og entreprenørskab?
Andel opdelt på niveauer.

N=359

Er det en fordel at have en kollega med?

Overordnet set svarer 79% ja, 6% svarer nej og 15% svarer ved ikke til spørgsmålet om, om de syntes, at det er en fordel af have en kollega med på efteruddannelsen i innovation og entreprenørskab.

Væsentlig flere på grundskolen (89%) synes det er fordel end på ungdomsuddannelserne (77%) og de videregående uddannelser (73%), som figur 14 viser. Forskellen er statistisk signifikant.

Der ser ud til at være en interessant sammenhæng mellem omfanget den enkelte bruger innovation og entreprenørskab i sin undervisning og holdningen til, om man synes det er en fordel at have en kollega med. Overordnet set falder andelen, der svarer ja til spørgsmålet om at have en kollega med, jo mere man bruger innovation og entreprenørskab i sin undervisning. 90% i grup-

pen der angiver, at de aldrig bruger innovation og entreprenørskab svarer, at det er en fordel at have en kollega med. Det samme gør 72% i gruppen, der angiver, at de bruger innovation og entreprenørskab hele tiden.⁸

På grundskolen er der ikke nogen signifikant sammenhæng, selvom lidt flere (91%) af de som bruger innovation og entreprenørskab nogen gange svarer ja til, at det er en fordel at have en kollega med end de, der gør det hele tiden (85%). På ungdomsuddannelserne er der væsentlig flere (85%) i gruppen, der nogen gange anvender innovation og entreprenørskab, end i gruppen hele tiden (66%), der svarer ja til at det er en fordel at have en kollega med. Sammenhængen er statistisk signifikant. På de videregående uddannelser, er der omvendt færre (69%) i den gruppe, der angiver, at de nogen gange anvender innovation

og entreprenørskab, der svarer ja til at det er en fordel at have en kollega med, end i gruppen, der svarer hele tiden (74%). Da langt de fleste af underviserne på de videregående uddannelser angiver, at de hele tiden anvender innovation og entreprenørskab, er der dog en stor usikkerhed forbundet med dette niveau, og sammenhængen er heller ikke statistisk signifikant.

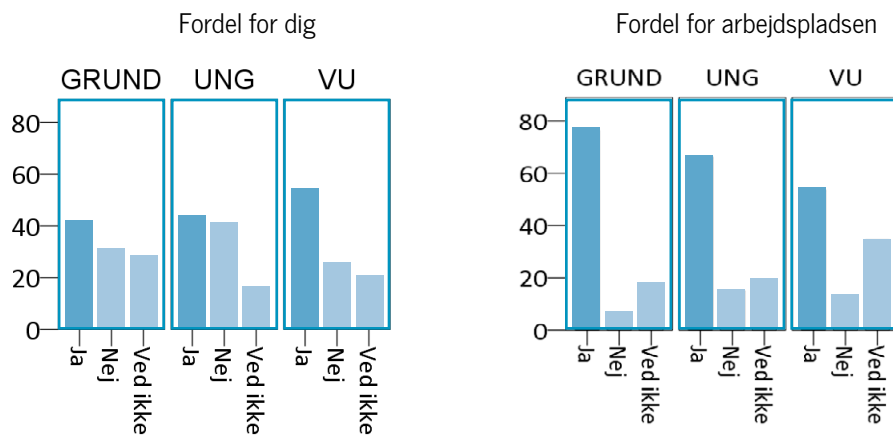
Uanset brugen af innovation og entreprenørskab i undervisningen mener langt de fleste dog stadig, at det er en fordel at have en kollega med.

⁸ Chi-test ved 0,1 konfidens. Sammenhængen er også signifikant når der opdeles på brugen af innovation og entreprenørskab på den 7-punkts skala, som spørgsmålet var formuleret ud fra.

Figur 15. Er det en fordel hvis dele af efteruddannelsen i innovation og entreprenørskab foregår online?

Andel opdelt på niveauer.

N=337

Er det en fordel med online undervisning?

Vi spurgte ind til, om lærerne/underviserne synes, at det er en fordel, hvis dele af efteruddannelsen i innovation og entreprenørskab foregår online - og om det i så fald vil gøre det nemmere for dem selv eller for deres arbejdsplads.

Overordnet set mener flest, at det er en fordel for

deres arbejdsplads, som figur 15 viser. Der er dog en interessant forskel på tværs af de tre niveauer. På de videregående uddannelser, er der flere, som synes, at det er en fordel for dem selv end på de andre to uddannelsesniveauer. Omvendt er der flere på ungdomsuddannelserne, og særligt grundskolen, som synes det er en fordel for arbejdspladsen. Knap 80% på grundskolen angiver,

at det er en fordel for arbejdspladsen. Det tyder samlet på, at en efteruddannelse baseret på online-undervisning opfattes som en fordel for arbejdspladsen.

6. Motivation og rekruttering

Lærerne/underviserne blev også spurgt ind til deres motivation for at deltage i efteruddannelserne, da det kan have betydning for rekrutteringen af deltagerne samt have betydning for indholdet og tilrettelæggelsen af uddannelsen. I spørgeskemaet har lærerne/underviserne har fri mulighed for at beskrive, hvorfor de kunne tænke sig at deltage i en efteruddannelse om innovation og entreprenørskab. Ud fra en meningskondensering er deres svar efterfølgende blevet kategoriseret. Nedenfor er det vist, hvilke elementer der nævnes flest gange

for hver af de tre uddannelsesniveauer. Grundskolen (i alt 90 besvarelser ud af 107 respondenter på dette åbne spørgsmål):

Kompetenceudvikling: 35 ud af 90 respondenter nævner dette, hvilket svarer til 37 pct.

For elevernes skyld: 25 ud af 90 respondenter nævner dette, hvilket svarer til 28 pct.

Inspiration: 13 ud af 90 respondenter nævner dette, hvilket svarer til 14 pct.

Ungdomsuddannelserne (i alt 158 besvarelser ud af 225 respondenter på dette åbne spørgsmål):

Kompetenceudvikling: 67 ud af 158 respondenter nævner dette, hvilket svarer til 42 pct.

For elevernes skyld: 31 ud af 158 respondenter nævner dette, hvilket svarer til 20 pct.

Krav: 19 ud af 158 respondenter nævner dette, hvilket svarer til 12 pct.

De videregående uddannelser (i alt 63 besvarelser ud af 64 respondenter på dette åbne spørgsmål):

Kompetenceudvikling: 33 ud af 63 respondenter nævner dette, hvilket svarer til 52 pct.

Inspiration: 10 ud af 63 respondenter nævner dette, hvilket svarer til 16 pct.

(10 ud af 63 respondenter nævner dette, hvilket svarer til 16 pct.)

For de studerendes skyld: 7 ud af 63 respondenter nævner dette, hvilket svarer til 11 pct.

På alle tre niveauer nævnes kompetenceudvikling flest gange, som grunden til at lærerne/underviserne gerne vil deltage i en efteruddannelse om innovation og entreprenørskab. Lærerne og underviserne beskriver, at de hele tiden ønsker at blive dygtigere, udbygge deres faglige kompetencer og styrke deres faglige niveau. De anser en efteruddannelse inden for dette område, som en mulighed for at blive en bedre underviser og dermed også som en mulighed for at optimere deres undervisning.

Flere beskriver, hvordan de gerne vil blive bedre til at arbejde med innovation og entreprenørskab i deres undervisning, men at det kræver, at de føler sig klædt på til at kunne løfte opgaven. Flere giver ligeledes udtryk for, at det er et felt i rivende udvikling og et stort indsatsområde, som det er vigtigt at være rustet til at kunne medvirke til. Lærerne og underviserne beskriver, at de gerne vil følge denne udvikling, så de kan være på forkant og måske endda være den førende på området. De beskriver også, at det er en måde, hvorpå de kan holde sig til ilden og holde sig fagligt ajour, og at det derudover kan være med til at udvide de muligheder, de har inden for undervisningsbranchen.

På alle tre niveauer er der et andet element, der går igen, nemlig at de gerne vil deltage i efteruddannelsen for deres elever/studerendes skyld. En stor andel beskriver, at de oplever, at undervisning i innovation og entreprenørskab kan være motiverende for mange elevtyper, da det vil opfylde et ønske om en mere afvekslende, spændende og involverende undervisningsform. Lærerne/underviserne beskriver, at eleverne bedre kan se meningen med undervisningen, og at det kan give et godt resultat for mange elever. Enkelte nævner desuden, at det kan være med til, at eleverne får mere lyst til at gennemføre deres uddannelse.

Lærerne/underviserne beskriver, at det er rigtig vigtigt, at eleverne/de studerende lærer om dette emne og får styrket deres forståelse for feltet generelt.

De ser desuden deltagelsen i efteruddannelsen som en mulighed for, at de kan få eleverne/de studerende til at tage ansvar for deres egen læring og selv blive primus motor i forhold til deres egen læring. Lærerne/underviserne ser derudover deltagelse i efteruddannelsen som en mulighed for, at de kan give deres elever mulighed for at handle på de ting, de har lært i undervisningen.

Nogle af lærerne/undervisere har også et mere samfundsmæssigt perspektiv, da de giver udtryk for, at der er et større og større behov for, at elever/studerende tænker innovativt, og at tankegangen dermed er brugbar i mange af livets sammenhænge. Enkelte lærere/undervisere skriver desuden, at deltagelse i efteruddannelsen kan være en måde, hvorpå de kan være med til at bygge bro mellem skole og samfund.

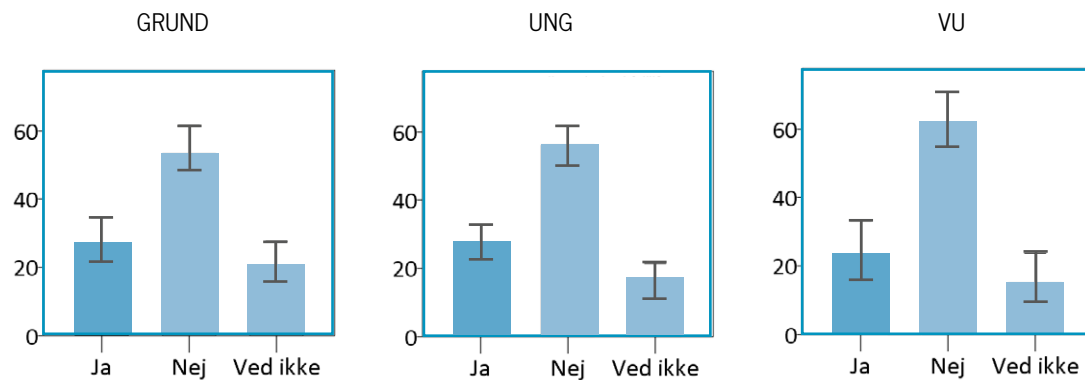
Et af de elementer der nævnes flest gange på grundskolen og de videregående uddannelser, som grunden til at ville deltage i efteruddannelsen er, at de gerne vil have inspiration. Lærerne/underviserne savner input, og de ser efteruddannelsen som en mulighed for at få ideer og inspiration fra kollegaer – bl.a. i forhold til, hvordan man kan øge iværksættermindsettet ved de studerende.

På ungdomsuddannelserne nævner lærerne, at de gerne vil deltage i efteruddannelsen, fordi de anser det som et krav. Her beskriver de, at innovation og entreprenørskab fremover skal være en del af den almindelige undervisning, og at det er med i fagbeskrivelser, nye lærerplaner og bekendtgørelser. Særligt erhvervsskolelærere giver udtryk for, at de vil deltage, da det er et krav, fordi innovation og entreprenørskab bliver mere og mere integreret i erhvervsskole-regi og bliver en del af det nye grundforløb og i det hele taget den nye erhvervsskolereform.

Flere af de samme ting nævnes på alle tre uddannelsesniveauer, men der er forskel på, hvor mange gange det nævnes. Udover det allerede nævnte, giver lærerne/underviserne på alle tre niveauer også udtryk for, at de gerne vil deltage i efteruddannelsen for at få viden på området (13 pct. på grundskolen, 11 pct. på ungdomsuddannelserne og 16 pct. på de videregående uddannelser), få konkrete redskaber, som de kan anvende direkte i deres undervisning (4 pct. på grundskolen, 8 pct. på ungdomsuddannelserne og 5 pct. på de videregående uddannelser), samt få netværk og sparring med kollegaer (3 pct. på grundskolen, 8 pct. på ungdomsuddannelserne og 8 pct. på de videregående uddannelser).

Figur 16. Er det vigtigt, at du får ECTS-point for at deltage i efteruddannelsen i innovation og entreprenørskab?
Andel opdelt på niveauer.

N=352

Tabel 2. Antal ønskede ECTS.

N=63

	5 ECTS	10 ECTS	15 ECTS	Antal (N)
VU	25%	38%	13%	8
UNG	22%	46%	10%	41
- EUD	23%	46%	8%	26
GRUND	43%	36%	14%	14

Er det vigtigt at få ECTS-point?

Overordnet set svarer 57%, at det ikke er vigtigt at få ECTS-point for at deltage i efteruddannelsen, mens ca. 1 ud af 4 (26%) svarer, at det er vigtigt. Som figur 16 viser, er disse andele nogenlunde ens på tværs af de tre uddannelsesniveauer.

Andelen som svarer ja til, at det er vigtigt med ECTS point er nogenlunde ens for mænd (28%) og kvinder (25%). Der er ikke statistiske forskelle mellem de fem aldersgrupper, selvom lidt flere i gruppen af de 40-49 årige (30%) mener, at det er vigtigt med ECTS point.

Dykker vi dybere ned i de forskellige klassetrin og uddannelses typer, er der lidt større forskelle. Andelen som synes, at det er vigtigt med ECTS point er højere end gennemsnittet for det enkelte niveau på disse klassetrin og uddannelses typer:

Grundskolen: 3. klasse (42%), 8. klasse (31%), 9.klasse (35%).

Ungdomsuddannelserne: HHX (28%), HTX (35%), EUX (29%), EUD (41%).

Videregående uddannelser: Professionshøjskole (37%).

På de andre klassetrin og uddannelses typer er andelen det samme eller lavere end gennemsnittet inden for det enkelte niveau. Så selvom der rent statistisk ikke er forskel på, om ECTS er vigtigt set på tværs af niveauer, ser det ud til at være vigtigere for dem, som underviser på ovenstående uddannelser.

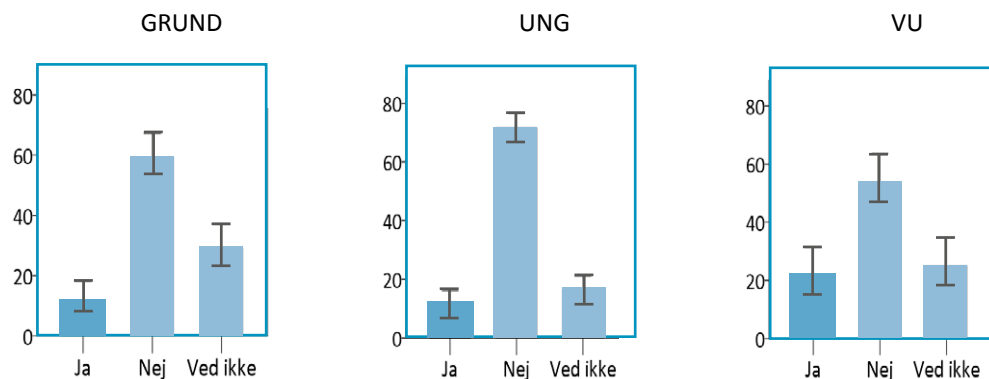
Blandt de 25% (n=63) som samlet svarer, at det er vigtigt med ECTS point, ønsker 43% 10 ECTS, 27% ønsker 5 ECTS og 11% ønsker 15 ECTS. Tabel 2 opsummerer fordelingen for de tre uddannelsesniveauer og særskilt for EUD.

Tabellen viser, at blandt den fjerdedel, som ønsker ECTS, ønsker størstedelen på ungdomsuddannelserne og de videregående uddannelser 10 ECTS, mens lærere på grundskolen primært ønsker 5 ECTS. Da der kun er 63 personer, som har svaret ja til, at det er vigtigt med ECTS og samtidigt angivet det ønskede antal, er det ikke muligt at dele analysen op på klassetrin og andre uddannelses typer.

Uanset niveau, klassetrin eller uddannelses type, mener lidt over halvdelen dog stadig, at ECTS ikke er vigtigt, set fra den enkeltes respondents synspunkt.

Figur 17. Ville du deltage i efteruddannelse i innovation og entreprenørskab, hvis du personligt skulle betale et deltagergebyr? Andel opdelt på niveauer.

N=354

Tabel 3. Hvornår kan du deltage i den nye efteruddannelse? Antal opdelt på niveau.

N=396

	efteråret 2015	foråret 2016	senere	ved ikke	Samlet N i undersøgelsen
I alt	199	206	106	90	396
Heraf VU	36	37	21	14	64
Heraf UNG	110	116	59	45	225
Heraf EUD	39	50	17	16	85
Heraf GRUND	53	53	26	31	107

Vil de deltage, hvis de selv skal betale?

I undersøgelsen blev der ligeledes spurgt ind til, om lærerne/underviserne ville deltage i efteruddannelserne i innovation og entreprenørskab, hvis de personligt skulle betale et deltagergebyr. Og i så fald hvor meget de ville være villige til at betale.

Blandt de 354, som har svaret på spørgsmålet svarer 14%, at de gerne selv vil betale, hvorimod 65% svarer, at de ikke selv vil betale. Der ser ud til at være en lidt større villighed til egenbetaling på de videregående uddannelser, hvor 22% svarer ja til at ville betale, mod 12% på de to andre uddannelsesniveauer. Der er dog en vis usikkerhed, der gør, at vi ikke kan udelukke, at andelen rent statistisk er ens.

De 53 personer, som har angivet det beløb, de selv ville være villige til at betale, fordeler sig beløbsmæssigt nogenlunde jævnt. Halvdelen (medianen) vil maksimalt betale 2.500 kr eller mindre. 15% angiver 1.000 kr, 15% angiver

2.000 kr, 17% angiver 5.000 og 13% angiver, at de vil betale 10.000 kr. Det gennemsnitlige beløb er 3.435 kr. på tværs af de tre uddannelsesniveauer.

Betalingsvilligheden for et forløb stiger med niveauet. På grundskolen er medianen 2.000 og gennemsnittet 2.154 kr. På ungdomsuddannelserne er medianen 2.500 kr og gennemsnittet 3.722 kr. (På EUD er medianen 1.750 kr og gennemsnittet 1.778 kr), og på de videregående uddannelser er medianen 3.500 kr. og gennemsnittet 5.563 kr.

Der er altså en vis betalingsvillighed, selvom mere end halvdelen på tværs af niveauerne siger, at de ikke ønsker at deltage i en efteruddannelse, hvis de selv skal betale. Dette er dog svært at tolke på, eftersom respondenterne blev bedt om at angive, hvor meget de ville betale, uden at kende til hverken indholdet og omfanget af efteruddannelsen.

Har de mulighed for at deltage i efteruddannelserne i innovation og entreprenørskab?

Afslutningsvist spurgte vi respondenterne, om de rent faktisk har mulighed for at deltage i de nye efteruddannelser i innovation og entreprenørskab, og bad dem efterfølgende om at angive tidspunkt og email, hvis de ønskede at deltage.

I alt har 267 personer fra undersøgelsen skrevet sig op. 199 personer har angivet, at de allerede kan deltage i efteråret 2015. 206 har angivet, at de kan deltage i foråret 2016, og 106 har angivet, at de kan deltage på et senere tidspunkt. 90 personer svarer, at de ikke ved det. Lærerne/underviserne har haft mulighed for at afkrydse flere tidspunkter, som de kunne deltage på, så den samme person kan tælle med flere gange.

Tabel 3 på side 32 opsummerer på tværs af niveauer.

Bilag 1. Spørgeskema

Indsats for Efteruddannelse
Velkommen Fonden for Entreprenørskab - Young Enterprise har igangsat en ny indsats for efteruddannelse inden for innovation og entreprenørskab til lærere og undervisere i hele uddannelsessystemet. Vi har i den forbindelse brug for viden om lærere/undervisere hverdag - og input til, hvad efteruddannelserne skal indeholde. 1. Er du lærer/underviser i enten grundskolen, ungdomsuddannelserne/EUD eller de videregående uddannelser? ☐ Ja ☐ Nej
Undersøgelsen er ikke relevant for dig Tak for din opmærksomhed. Denne undersøgelse er kun henvendt til lærere og undervisere og er derfor ikke relevant for dig. Du kan læse mere om indsatsen for efteruddannelse her: http://www.fte-ye.dk/undervisning/efteruddannelser/indsats-for-efteruddannelse Med venlig hilsen Katrine Dupont og Jesper Risom Fonden for Entreprenørskab - Young Enterprise
Ny indsats for efteruddannelse
Velkommen 2. Er du interesseret i at deltage i en efteruddannelse inden for innovation og entreprenørskab? ☐ Ja ☐ Nej
Vi vil gerne spørge dig kort om efteruddannelse generelt

Bilag 1. Spørgeskema

Indsats for Efteruddannelse											
3. Hvorfor er du ikke interesseret i at deltage i efteruddannelse i innovation og entreprenørskab? 											
Hvor er du lærer/underviser?											
4. Grundskolen											
	0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.klasse
Mulighed for at afkrydse flere	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
5. Ungdomsuddannelserne											
	HF	STX	HHX	HTX	EUX	EUD					
Mulighed for at afkrydse flere	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐				
6. De videregående uddannelser											
	Erhvervsakademi	Professionshøjskole	Kunstneriske	Maritime	Universitet	Andet					
Mulighed for at afkrydse flere	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐				
7. Hvad underviser du i? 											
8. Hvor arbejder du? Angiv postnummeret på din arbejdsplads											
Baggrund											
9. Hvad er dit køn? ☐ Kvinde ☐ Mand											
10. Hvad er din alder? 											
Tid til efteruddannelse											
11. Hvor mange dage havde du i alt til efteruddannelse i 2014? Angiv antallet i hele dage											

Bilag 1. Spørgeskema

Indsats for Efteruddannelse

12. Hvor mange dage forventer du at have til efteruddannelse i 2015?

Angiv antallet i hele dage

13. Mulighed for at uddybe dit svar

14. I hvilke måneder vil du BEDST have mulighed for at afsætte tid til efteruddannelse?

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Afkryds måneder	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

15. I hvilke måneder vil du IKKE have mulighed for at afsætte tid til efteruddannelse?

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Afkryds måneder	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Dine erfaringer med innovation og entreprenørskab

16. Bruger du innovation og/eller entreprenørskab i din undervisning?

1

2

3

4

5

6

7

17. Har du deltaget i efteruddannelse inden for innovation og entreprenørskab?

☐ Ja
 ☐ Nej
 ☐ Ved ikke

18. Hvis ja, hvor lang tid har det længste efteruddannelsesforløb samlet varet?

Angiv ca. antal i hele dage

Tak for dit bidrag!

Tak for dit bidrag!

Du kan holde dig orienteret om indsatsen for efteruddannelse her:
<http://www.ffe-ye.dk/undervisning/efteruddannelser/indsats-for-efteruddannelse>

Send en mail til Katrinedupont@ffe-ye.dk, hvis du alligevel ønsker at deltage i efteruddannelsen.

Med venlig hilsen

Katrine Dupont og Jesper Risom
 Fonden for Entrepenørskab - Young Enterprise

Bilag 1. Spørgeskema

Indsats for Efteruddannelse

Ny indsats for efteruddannelse

Deltag i undersøgelsen

Hvis du vil bruge 10 minutter på at svare på spørgsmål, kan du blive særligt udvalgt til gratis at deltage i en af de første pilot-efteruddannelser.

På forhånd tak!

Ny indsats for efteruddannelse

Tryk på NÆSTE for at deltage

Hvor er du lærer/underviser?

19. Grundskolen

	0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.klasse
Mulighed for at afkrydse flere	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

20. Ungdomsuddannelserne

	HF	STX	HHX	HTX	EUX	EUD
Mulighed for at afkrydse flere	☐	☐	☐	☐	☐	☐

21. De videregående uddannelser

	Erhvervsakademi	Professionshøjskole	Kunstneriske	Maritime	Universitet	Andet
Mulighed for at afkrydse flere	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Bilag 1. Spørgeskema

Indsats for Efteruddannelse

22. Hvad underviser du i?

23. Hvor arbejder du?

Angiv postnummeret på din arbejdsplads

Baggrund

24. Hvad er dit køn?

☐ Kvinde

☐ Mand

25. Hvad er din alder?

Tid til efteruddannelse

26. Hvor mange dage havde du i alt til efteruddannelse i 2014?

Angiv antallet i hele dage

27. Hvor mange dage forventer du at have til efteruddannelse i 2015?

Angiv antallet i hele dage

28. Mulighed for at uddybe dit svar

29. I hvilke måneder vil du BEDST have mulighed for at afsætte tid til efteruddannelse?

JanFebMarAprMajJunJulAugSepOktNovDec

Afkryds måneder

☐

☐

☐

☐

☐

☐

☐

☐

☐

☐

☐

30. I hvilke måneder vil du IKKE have mulighed for at afsætte tid til efteruddannelse?

JanFebMarAprMajJunJulAugSepOktNovDec

Afkryds måneder

☐

☐

☐

☐

☐

☐

☐

☐

☐

☐

☐

Dine erfaringer med innovation og entreprenørskab

31. Bruger du innovation og/eller entreprenørskab i din undervisning?

1234567

☐

☐

☐

☐

☐

☐

☐

Bilag 1. Spørgeskema

Indsats for Efteruddannelse								
32. Hvad har du konkret brug for fra en efteruddannelse, for at kunne arbejde med innovation og entreprenørskab i din undervisning?								
Efteruddannelse i innovation og entreprenørskab								
33. Har du deltaget i efteruddannelse inden for innovation og entreprenørskab? ☐ Ja ☐ Nej ☐ Ved ikke 34. Hvis ja, hvor lang tid har det længste efteruddannelsesforløb samlet været? Angiv ca. antal i hele dage								
Efteruddannelse i innovation og entreprenørskab								
35. Hvor mange dage om året vil du bruge på efteruddannelse i innovation og entreprenørskab? Angiv antallet i hele dage 36. Over hvor lang en periode vil du foretrække, at efteruddannelsen i innovation og entreprenørskab strækker sig over? Angiv antallet i hele uger								
Efteruddannelse i innovation og entreprenørskab								
37. Hvor lang tid synes du, at der skal gå mellem hver kursusgang? Angiv antallet i hele dage 38. Hvornår vil du foretrække at deltage i en efteruddannelse i innovation og entreprenørskab? <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Dag</th> <th>Aften</th> <th>Weekend</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Mulighed for at afkrydse flere</td> <td>☐</td> <td>☐</td> <td>☐</td> </tr> </tbody> </table>		Dag	Aften	Weekend	Mulighed for at afkrydse flere	☐	☐	☐
	Dag	Aften	Weekend					
Mulighed for at afkrydse flere	☐	☐	☐					
Efteruddannelse i innovation og entreprenørskab								

Bilag 1. Spørgeskema

Indsats for Efteruddannelse

39. Synes du, at det er en fordel at have en kollega med på efteruddannelsen i innovation og entreprenørskab?

Ja

Nej

Ved ikke

40. Hvis dele af efteruddannelsen i innovation og entreprenørskab foregår online, vil det så gøre det nemmere for....

Ja

Nej

Ved ikke

Dig?

Din arbejdsplads?

Din motivation

41. Hvorfor kunne du tænke dig at deltage i en efteruddannelse om innovation og entreprenørskab?

42. Er det vigtigt, at du får ECTS point for at deltage i efteruddannelsen?

Ja

Nej

Ved ikke

43. Hvis ja, angiv hvor mange?

Skriv antal ECTS point.

Lad feltet være tomt, hvis det ikke er vigtigt.

44. Ville du deltage i efteruddannelse i innovation og entreprenørskab, hvis du personligt skulle betale et deltagergebyr?

Ja

Nej

Ved ikke

45. Hvis ja, hvor mange kr. vil du maksimalt betale for et samlet efteruddannelsesforløb?

Angiv beløbet i kr.

Page 7

Bilag 1. Spørgeskema

Indsats for Efteruddannelse

Ønsker du at deltage?

46. Kan du rent faktisk deltage i den nye efteruddannelse i innovation og entreprenørskab?

Nej Ja, i efteråret 2015 Ja, i foråret 2016 Ja, på et senere tidspunkt Ved ikke

Mulighed for at afkrydse flere ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

47. Skriv din mailadresse her, hvis du ønsker at blive særligt udvalgt til at deltage i efteruddannelsen i innovation og entreprenørskab

Tak for dit bidrag!

Tak for dit bidrag!

Du kan holde dig orienteret om indsatsen for efteruddannelse her:
<http://www.fte-ye.dk/undervisning/efteruddannelser/indsats-for-efteruddannelse>

Med venlig hilsen

Katrine Dupont og Jesper Risom
Fonden for Entreprenørskab - Young Enterprise

Ny indsats for efteruddannelse

Bilag 2. Oversigt over stikprøven

Spørgeskemaet blev udsendt til 933 kontakter i FFE-YE's netværk

- NEIS-netværket (dækker grundskolen/ungdomsuddannelser/videregående uddannelser)
- Next Level (dækker grundskolen)
- Company Programme (dækker ungdomsuddannelserne)
- Start-up programme (dækker de videregående uddannelser)
- Liste over "aktive projektejere" (kun projektejere fra de videregående uddannelser blev udvalgt)
- Deltagere på FFE'YE's EUD konference i Middelfart (dækker erhvervsuddannelserne)
- Undervisningsministeriets register over skolernes hovedkontakter (dækker ungdomsuddannelser og videregående uddannelser)

Tabel 4. Antal i stikprøve fordelt på de 3 niveauer

GRUND	UNG	VU	I alt
107	225	64	396
27%	57%	16%	100%

Tabel 5. Aldersfordeling i stikprøven.

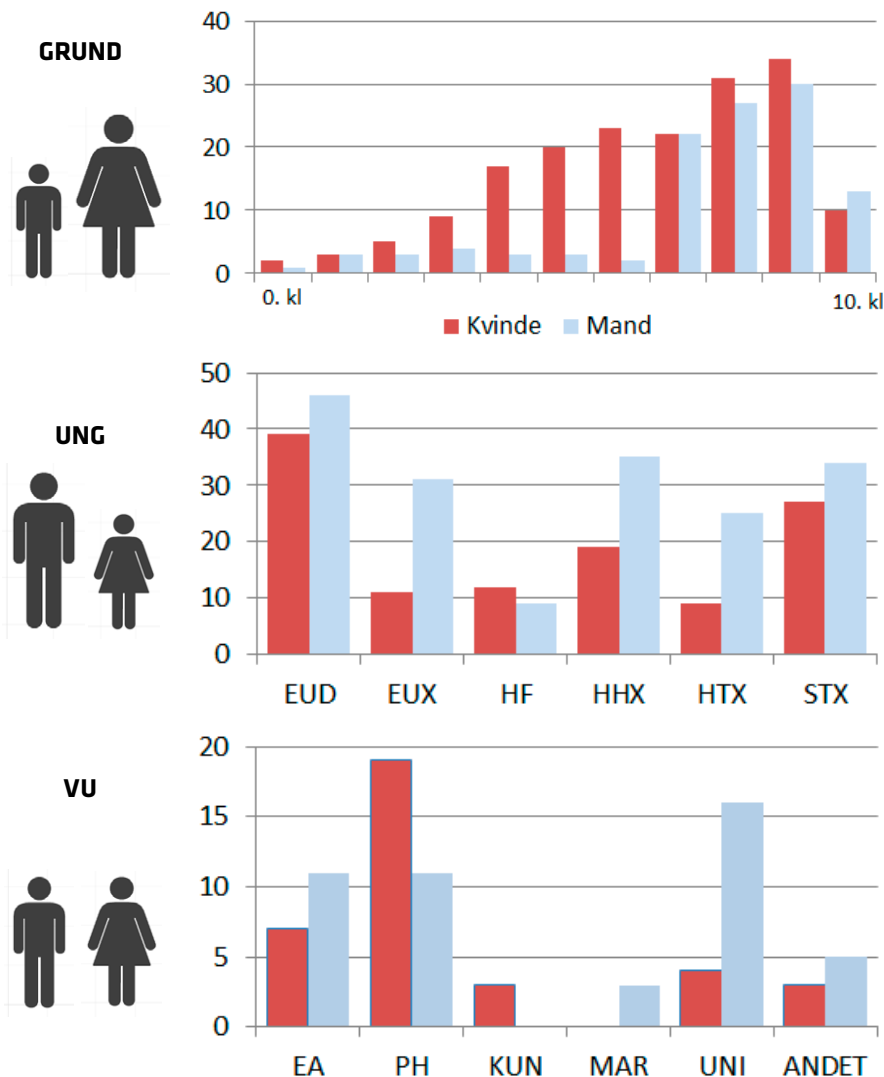
N= 384

Alder	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69
Antal	13	93	142	113	23
%	3,3	23,5	35,9	28,5	5,8

Figur 18 viser hvor de 396 respondenter underviser fordelt på niveau og køn. Figurerne summer derfor til mere end 396 personer. Der er meget få i undersøgelsen, som underviser i 0. og 1. klasse og på de kunstneriske- og maritime uddannelser.

Figur 18. Stikprøven. Hvor underviser du? Antal fordelt på niveau og køn.

N=396

Hvorfor kunne du tænke dig at deltage i en efteruddannelse om **innovation og entreprenørskab?**

"Det er et stort indsatsområde for uddannelser i DK, og jeg anser det derfor for vigtigt at være rustet godt til at medvirke til dette"

"...fordi jeg synes en af mine fornemste opgaver som underviser er at bygge bro mellem skole og samfund"

"Jeg er rigtig glad for mit job og specielt innovationseleverne, det er super at opleve elever som bliver engagerede, vokser med opgaverne og viser motivation"